

Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta uudeksi kuntalaiksi

279/00.01.00/2013

KHALL § 208

Asian valmistelija: kunnanjohtaja Juhani Kylämäkilä

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta:

"Kuntalain kokonaisuudistuksen tavoitteena on uudistaa kuntalaki siten, että siinä otetaan huomioon kuntien muuttuvasta toimintaympäristöstä ja uusista kuntahallinnon rakenteista aiheutuvat muutostarpeet. Uusi kuntalaki korvaisi vuoden 1995 kuntalain. Kuntalaki olisi edelleen kunnan hallintoa, päätöksentekomenettelyä ja taloutta koskeva yleislaki. Uudistuksella pyritään vähentämään erityislainsäädännön tarvetta.

Valtiovarainministeriö asetti heinäkuussa 2012 kuntalain kokonaisuudistuksen valmistelua varten parlamentaarisen seurantaryhmän, työvaliokunnan ja neljä valmistelujaostoa: toimielimet ja johtaminen-, demokratia-, talous- sekä kunnat ja markkinat -jaostot. Työvaliokunta on vastannut lainvalmistelusta ja koordinoitunut valmistelujaostojen työtä. Jaostot ovat kartoittaneet syksyllä 2013 sähköisellä kyselyllä kuntien näkemyksiä ja kannanottoja valmisteltavasta kuntalaista.

Hallituksen esitysluonnos on valmisteltu jaostojen työn pohjalta.

Valtiovarainministeriö pyytää jakelussa mainituilta tahoilta lausuntoa kuntalakiluonnoksesta. Erityisesti pyydetään lausumaan seuraavista kysymyksistä:

- kunnan toiminnan käsitteestä (6 §)
- kunnan tehtäviä, järjestämisvastuuta ja palvelujen tuottamista koskevista ehdotuksista (7 - 9 §)
- kuntatalousohjelmasta (12 §)
- kuntavaalien ja valtuuston toimikauden alkamisen ajankohdan muuttamisesta (15 §)
- valtuuston kokoa koskevasta sääntelystä (16 §)
- osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä vaikuttamistoimielimiä, kuten nuorisovaltuustoa koskevista ehdotuksista (5 luku)
- kunnan toimielinorganisaation ja johtamisen vaihtoehtoisista organisointitavoista (31, 34 ja 38 §)
- alueellisia toimielimiä koskevista ehdotuksista (37 §)
- kuntastrategiasta (39 §)
- kunnanhallituksen ja kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävistä (40 ja 41 §)
- johtajasopimuksesta (43 §)
- omistajaohjausta ja kuntakonsernin johtamista koskevista ehdotuksista (6 §, 47 - 49 §)

- kuntien yhteistoimintaa koskevista ehdotuksista (8 luku)
- luottamushenkilöiden vaalikelpoisuuteen ehdotetuista muutoksista, erityisesti kunnan-hallituksen osalta tytäryhteisöjen hallituksen jäseniä ja puheenjohtajistoa koskevista ehdotuksista (74 § 1 ja 4 mom.)
- päätoimisen ja osa-aikaisen luottamushenkilön asemaa ja luottamushenkilön oikeutta saada vapaata työstään koskevista ehdotuksista (81 ja 82 §)
- sidonnaisuuksien ilmoittamisesta (85 §)
- kunnallisen puoluerahoituksen läpinäkyvyyttä koskevista ehdotuksista (19 § 2 mom. ja 83 § 3 mom.)
- otto-oikeuden rajaamisesta kunnanhallitukselle (93 §)
- toimielinten sähköisiä päätöksentekotapoja koskevista ehdotuksista (99 - 101 §) sekä kunnan ilmoitusten, kunnan toimintaa koskevien tietojen ja pöytäkirjojen julkaisemisesta tietoverkossa (109 ja 110 §, 141 §)
- alijäämän kattamisvelvollisuudesta määrääjassa ja alijäämän kattamisvelvollisuuden ulottamisesta kuntayhtymiin (111 §)
- erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan ja kuntayhtymän arviointi-menettelyistä (119 ja 120 §)
- tarkastuslautakuntaa koskevista ehdotuksista (122 §)
- tilintarkastuksesta (123 §)
- tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajien tietojensaantioikeudesta (125 §)
- kunnan toimintaa markkinoilla koskevista ehdotuksista kuten kunnan myöntämien lainojen, takausten sekä vakuuksien rajoittamisesta, kunnan kiinteistön luovutuksesta ja julkisen palvelun velvoitteesta (15 luku) sekä
- lakiluonnoksen rakenteesta ja siirtymäsäännöksistä.

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 26.8.2014 mennessä sähköpostitse osoitteeseen valtiovarainministerio@vm.fi. Lausunnoissa toivotaan käytettävän em. otsikointia tai erittelemään esitetyt huomiot luku- tai pykäläkohtaisesti. Lausunnot pyydetään toimittamaan myös word-tiedostona lausuntoyhteenvedon laatimista varten.

Lausuntoa antavien kuntien toivotaan sisällyttävän omiin lausuntoihinsa kunnassa toimivien nuorisovaltuustojen tai muiden nuoria edustavien tahojen näkemyksiä.

Luonnos hallituksen esitykseksi on saatavilla valtiovarainministeriön www.sivuilla osoitteessa www.kuntauudistus.fi.

Uuden Kuntalain on lakiehdotuksen mukaan tarkoitus tulla voimaan 1. päivänä tammikuuta 2015. Kokonaisuutenaan lakiehdotus näyttää entisestään lisäävän lainsäädännöllistä ohjausta sen sijaan että mahdollistaisi kuntakohtaisia ratkaisumalleja.

Oheismateriaali: tiedote, lakiluonnos, esitys

Ehdotus

Kunnanhallitus päättää antaa kuntalakiluonnoksesta seuraavan Nousiaisten kunnan lausunnon:

Kunnan toiminnan käsitteestä (6 §)

Ei huomautettavaa.

Kunnan tehtäviä, järjestämisvastuuta ja palvelujen tuottamista koskevista ehdotuksista (7-9 §)

Ei huomautettavaa.

Kuntatalousohjelmasta (12 §)

Ei huomautettavaa.

Kuntavaalien ja valtuuston toimikauden alkamisen ajankohdan muuttamisesta (15 §)

Ehdotuksen mukaan vaalikauden aikaistaminen toteutettaisiin siten, että vuoden 2016 kunnallisvaalit siirrettäisiin vuoden 2017 huhtikuun 3. sunnuntaihin, nykyistä valtuustokautta pidennettäisiin vajaalla puolella vuodella ja uuden valtuuston toimikausi alkaisi kesäkuun alusta lukien. Nykyisin vaalit toimitetaan lokakuussa ja valtuuston toimikausi alkaa seuraavan kalenterivuoden alussa.

Ei huomautettavaa. Kuntaliitosten yhteydessä tulee kuitenkin varmistaa, että kaksia vaaleja ei jouduta järjestämään lyhyen ajan sisällä.

Valtuuston kokoa koskevasta sääntelystä (16 §)

Sääntely jättäisi kunnille harkintavaltaa valtuuston koon suhteen. Valtuutettujen vähimmäismäärä eri kuntakokoluokissa on hieman nykyistä pienempi, mutta kunta voi myös päättää säilyttää valtuuston koon nykyisenä tai lisätä valtuutettujen määrää nykyisestä.

Ei huomautettavaa.

Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä vaikuttamistoimieliä kuten nuorisovaltuustoa koskevista ehdotuksista (5 luku)

Ei huomautettavaa.

Kunnan toimielinorganisaation ja johtamisen vaihtoehtoisista organisoitavoista (31, 34 ja 38 §)

31 §:n 1 momentin 1 kohdassa säädettäisiin valiokuntamallista, jossa kunnanhallitukseen ja lautakuntaan valitaan vain valtuutettuja ja varavaltuutettuja. Momentin 2 kohdassa säädettäisiin puheenjohtajamallista, jossa kunnanhallituksen jäsenistä valittaisiin lautakuntien tai valiokuntien puheenjohtajat. Mallia kutsutaan myös valtion ylimmän hallinnon mukaisesti ministerimalliksi.

Ei huomautettavaa.

34 §:n Pykälän 2 momentin mukaan valtuuston päätöksen nojalla valtuuston puheenjohtaja, kunnanhallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat sekä lautakuntien puheenjohtajat voisivat toimia päätoimisinä tai osa-aikaisina luottamushenkilöinä.

Nousiaisten kokoluokan kunnissa kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävän tulisi ensisijaisesti olla nykyisenkaltainen sivutoiminen luottamustoimi.

38 §:n 3 momentin mukaan kunnanjohtaja tai hänen sijastaan pormestari johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa.

Ei huomautettavaa.

Alueellisia toimielimiä koskevista ehdotuksista (37 §)

Kunnanhallitus toteaa, että ilman budjettivaltaa alueellisia toimielimiä ei kannata asettaa. Budjettivallan antamisellakaan ei voida korvata vaalien ja valtuuston kautta tapahtuvaa todellista vaikuttamista. Alueellinen toimielin voisi priorisoida aluettaan koskevia hankkeita.

Kuntastrategiasta (39 §)

Kunnanhallitus toteaa, että kuntastrategiaa koskevan sääntelyn tarkentaminen ja sitä kautta strategian merkityksen lisääntyminen on myönteistä.

Kunnanhallituksen ja kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävistä (40 ja 41 §)

Ei huomautettavaa.

Johtajasopimuksesta (43 §)

Johtajasopimus on yleisesti käytössä. Onko tarpeen säätää johtajasopimuksesta Kuntalaissa?

Omistajaohjausta ja kuntakonsernin johtamista koskevista ehdotuksista (6 §, 47 -49 §)

Ei huomautettavaa.

Kuntien yhteistoimintaa koskevista ehdotuksista (8 luku)

Ei huomautettavaa.

Luottamushenkilöiden vaalikelpoisuuteen ehdotetuista muutoksista, erityisesti kunnanhallituksen osalta tytäryhteisöjen hallituksen jäseniä ja puheenjohtajistoa koskevista ehdotuksista (74 § 1 ja 4 mom.)

Esityksen mukaan vaalikelpoinen kunnanhallitukseen on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) kunnanhallituksen alaisena toimiva kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on kunnanhallituksen tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) henkilö, joka on kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsen;
- 4) kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka lautakunnan esittelijänä tai muuten vastaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi tulevien asioiden valmistelusta; eikä
- 5) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle kunnanhallituksessa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Henkilöstön edunvalvonnasta asianomaisessa kunnassa huolehtivan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen puheenjohtaja ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen. Vaalikelpoinen ei myöskään ole henkilö, joka yhteisön neuvottelijana tai muussa vastaavassa ominaisuudessa vastaa edunvalvonnasta.

Enemmistön kunnanhallituksen jäsenistä on oltava muita kuin kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevia henkilöitä.

Vaalikelpoinen kunnanhallituksen puheenjohtajaksi tai varapuheenjohtajaksi ei ole kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa oleva henkilö.

Pykälän 1. momentissa säädettäväksi esitetty vaalikelpoisuuden rajoitus vähentää käytännössä konserniohjauksen mahdollisuutta ja yhteydenpitoa kunnanhallituksen ja konserniyhtiön hallituksen välillä. Siksi rajoitusta ei pidetä tarkoituksenmukaisena.

Päätoimisen ja osa-aikaisen luottamushenkilön asemaa ja luottamushenkilön oikeutta saada vapaata työstään koskevista ehdotuksista (81 ja 82 §)

Ei huomautettavaa.

Sidonnaisuuksien ilmoittamisesta (85 §)

Ei huomautettavaa.

Kunnallisen puoluerahoituksen läpinäkyvyyttä koskevista ehdotuksista (19 § 2 mom. ja 83 § 3 mom.)

Ei huomautettavaa.

Otto-oikeuden rajaamisesta kunnanhallitukselle (93 §)

Otto-oikeuden käyttämistä ei ole syytä nykyisestä rajoittaa.

Toimielinten sähköisiä päätöksentekotapoja koskevista ehdotuksista (99 - 101 §) sekä kunnan ilmoitusten, kunnan toimintaa koskevien tietojen ja pöytäkirjojen julkaisemisesta tietoverkossa (109 ja 110 §, 141 §)

Ei huomautettavaa.

Alijäämän kattamisvelvollisuudesta määrääjassa ja alijäämän kattamisvelvollisuuden ulottamisesta kuntayhtymiin (111 §)

Ei huomautettavaa.

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan ja kuntayhtymän arviointimenettelyistä (119 ja 120 §)

Ei huomautettavaa.

Tarkastuslautakuntaa koskevista ehdotuksista (122 §)

Ei huomautettavaa.

Tilintarkastuksesta (123 §)

Ei huomautettavaa.

Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajien tietojensaantioikeudesta (125 §)

Ei huomautettavaa.

Kunnan toimintaa markkinoilla koskevista ehdotuksista, kuten kunnan myöntämien lainojen, takausten sekä vakuuksien rajoittamisesta, kunnan kiinteistön luovutuksesta ja julkisen palvelun velvoitteesta (15 luku)

Ei huomautettavaa.

Lakiluonnoksen rakenteesta ja siirtymäsäännöksistä

Ei huomautettavaa.

Käsittely

Päätettyään asiasta käydyn keskustelun, kunnanhallituksen puheenjohtaja totesi, että Petteri Paananen oli tehnyt pohjaehdotuksesta poikkeavan muutosehdotuksen, jonka mukaan kuntalakiluonnoksen 16 §:ssä (valtuuston kokoa koskevasta sääntelystä) harkintavaltaa valtuuston koon suhteen ei pitäisi olla käytettävissä. Katri Lakkapää

kannatti Paanasen muutosehdotusta. Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti keskustelun jälkeen Paanasen muutosehdotuksen.

Lisäksi Petteri Paananen oli tehnyt pohjaehdotuksesta poikkeavan muutosehdotuksen, jonka mukaan kuntalakiluonnoksen 74 §:ssä (luottamushenkilöiden vaalikelpoisuuteen ehdotetuista muutoksista ym) vaalikelpoinen kunnanhallitukseen ei saisi olla kuntaan suorassa palkkasuhteessa oleva kunnan työntekijä. Paanasen ehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi kannattamattomana.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti keskustelun jälkeen sillä muutoksella, että kuntalakiluonnoksen 16 §:ssä (valtuuston kokoa koskeva sääntelystä) harkintavaltaa valtuuston koon suhteen ei pitäisi olla käytettävissä.

Lisätietoja päätöksestä antaa:
kunnanjohtaja Juhani Kylämäkilä, p. 044 4355 555

Otteen oikeaksi todistaa

Nousiaisissa 25 / 8 2014

Pöytäkirjanpitäjä

Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus

Päivämäärä
18.8.2014

Pykälät
207-230

Sivu

Kunnanhallitus

Muutoksenhakukiellot

Kieltojen perusteen	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 91 §:n mukaan oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa: Pykälät 207, 208, 209, 210, 212, 214, 215, 219, 220, 223, 226, 227, 228, 229, 230. Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 89 §:n 1 mom:n mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla: Pykälät 211, 213, 216, 217, 218, 221, 222, 224, 225. HValL 3 §:n 1 mom/muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet
Oikaisuvaatimus-oikeus	Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.
Oikaisuvaatimus-viranomainen	Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite Nousiaisten kunnanhallitus Hallintokuja 2 21270 Nousiainen Pykälät: 211, 213, 216, 217, 218, 221, 222, 224, 225.
Oikaisuvaatimus-aika ja sen alkaminen	Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.
Pöytäkirjan nähtäväksi asettaminen	Nousiaisten kunnanvirastossa 26.8.2014, klo 9:00-12:00.
Tiedoksianto	Otteet on lähetetty tiedoksi postitse ____ / ____ 2014 Tiedoksiantaja: _____
Oikaisuvaatimuksen sisältö ja toimittaminen	Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava. Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä viraston aukioloaikana.

Valitusosoitus

Valitusviranomai- nen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen. Valitusviranomainen, osoite ja postiosoite Turun hallinto-oikeus Yliopistonkatu 34 PL 32 20101 Turku Kunnallisvalitus, pykälät valitusaika 30 päivää Hallintovalitus, pykälät valitusaika 30 päivää
Muu valitusviran- omainen, osoite ja postiosoite	
Valitusaika	
Valituskirja	Valituskirjassa on ilmoitettava - valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite - päätös, johon haetaan muutosta - miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi - muutosvaatimuksen perusteet Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ai-noastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite. Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.
Valitusasiakirjojen toimittaminen	Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valituskirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valituskirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä. Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät Valitusasiakirjat on toimitettava 1): nimi, osoite ja postiosoite Pykälät
Oikeuden- käyntimaksu	Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista an- netun lain (701/93) 3 §:n (muutos 974/01) nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeuden- käyntimaksua hallinto-oikeudessa 80 euroa. Jos muutoksenhakemusta ei tutkita tai se raukeaa, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa alemman viranomaisen päätöstä muu- tok- senhakijan eduksi. Lisäksi on mainitun lain 6 §:ssä säädetty asioista, joissa oikeudenkäyntimaksua ei peritä ja 7
Pöytäkirjan tarkastusmerkinnät	